

HN 1.r.2.časti   pondelok, štvrtok 207.04.-30.04.2020

OPERETA

Keď francúzsky skladateľ Jacques Offenbach (1819-1880) v roku 1858 vyvolal v Paríži javiskovým dielom Orfeus v podsvetí búrku nadšenia, nastúpila víťaznú cestu nová zábavná forma hudobného divadla – **OPERETA**. Jej pomenovanie znamená „mala opera“, ale ako samostatný druh sa od opery veľmi líši.

Opereta je zábavné javiskové dielo s hovorenými dialógmi, spevom a tancom. Začlenením aktuálnych módnych tancov dosiahla veľkú popularitu. Oblúbené melódie z operiet sa šíriť rýchlo ako šlágre. Po Offenbachovom úspechu v Paríži dosiahla opereta vrchol vo Viedni. Jej korene tvorila rakúska spevohra a viedenská ľudová komédia. Šťastné spojenie s valčíkom zaistilo viedenskej operete obľubu v celej Európe. K najvýraznejším rakúskym skladateľom operiet patril Franz von Suppé, Johann Straus a Franz Lehár.

Vypočujme si ukážku zo známej operety **Johanna Straussa ml. CIGÁNSKY BARÓN**:
<https://www.youtube.com/watch?v=IAtmG8g39PE>

Medzi majstrov slovenských operiet patril Gejza Dusík
<https://www.youtube.com/watch?v=kyIZGo24C88>

Gejza Dusík (1907– 1988) bol **slovenský** hudobný skladateľ. Patrí medzi priekopníkov slovenskej populárnej hudby a spolu s Pavlom Braxatorisom a Františkom Krištofom Veselým patrí medzi spoluzakladateľov slovenskej operety.

Gejza Dusík je spolutvorcom dejín slovenského hudobného umenia, spolu so svojimi generačnými druhmi Alexandrom Moyzesom, Eugenom Suchoňom a Jánom Cikkerom. Hoci pôsobil na poli zábavného žánru, jeho vklad do hudobnej moderny, ako tvorca slovenskej národnej operety, je veľmi významný. Gejza Dusík je autorom asi 250 tanečných piesní, hudobných komédií a operiet. Celkovo napísal 13 operiet, z nich do roku 1945 bola najpopulárnejšia *Modrá ruža* na libreto dr. Pavla Braxatorisa. Socialistické umenie operetu dlho odmietalo ako buržoázny prežitok. Bol to však práve Gejza Dusík a jeho dlhoročný verný libretista Pavol Braxatoris, ktorí na javisku Novej scény oživilí tradíciu v roku 1954 operetou *Zlatá rybka*.

Operety:

- 1935 *Tisíc metrov lásky* (libreto: Emanuel Brožík)
- 1938 *Keď rozkvitne máj* (libreto Pavol Braxatoris)
- 1939 *Modrá ruža* (libreto: Pavol Braxatoris)
- 1940 *Pod cudzou vlajkou*(libreto: Celo Radványi, Otto Kaušitz)
- 1941 *Turecký tabak* (libreto: Otto Kaušitz)
- 1943 *Osudný valčík* (libreto: Otto Kaušitz)
- 1944 *Tajomný prsteň* (libreto: Pavol Braxatoris)

- 1954 *Zlatá rybka* (libreto: Pavol Braxatoris)
- 1956 *Hrnčiarsky bál* (libreto: Pavol Braxatoris)
- 1963 *Karneval na Rio Grande* (libreto: Pavol Braxatoris)
- 1965 *Dvorná lóža* (libreto: Jarko Elen na text hry J. M. Crawforda)
- 1971 *To by bola láska* (libreto: Pavol Braxatoris)
- 1980 *Víno pre Marínu*

https://www.youtube.com/watch?v=ufs_KiSxBzs

Gejza Dusík - Pieseň o rodnej zemi (spev Peter Dvorský) z operety Hrnčiarsky bál

<https://www.youtube.com/watch?v=fMjzOWMWfik> Rodný môj kraj

Módnym hitom okrem operety bolo aj **tango**. V jeho rytme G. Dusík skomponoval aj pieseň

Čo sa mi môže stať : <https://www.youtube.com/watch?v=hl39KIXYJ4>

Najkrajšia hviezdička <https://www.youtube.com/watch?v=SFMxfz3gIOM>

Príjemné počúvanie.

l.kotlebova@centrum.sk